

1 sönd. i Fastan 2018. Ingemar Andersson (LFS)

Kampen mot frestelsen. Epistel: 2 Kor. 6:1-10. Evangelium: Matt. 4:1-11.

I dag talar texterna om Jesu kamp i frestelsestunderna, dels om djävulens angrepp på Jesus efter de fyrtio dagarnas fasta i ökenstrakter, dels om "frestaren i vännens gestalt" – då själafienden lurar Petrus till att försöka förmå Jesus att dra sig undan lidandet. En annan av texterna berättar om hur Jesus varnar lärjungarna för själafiendens högmotsande, då de framgångsrikt lyckats driva ut onda andar. Söndagens latinska namn är "Invocavit", som anknyter till Ps. 91:15: "Han ropar till mig, han åkallar mig och jag svarar honom. Jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och ge honom ära." "Han ropar till mig, han åkallar mig" – det är vägen i frestelsestunden, räddningen undan frestelsen.

"Två väldiga strider om människans själ"

Israels folks ständiga plågoandar, filistéerna, hade än en gång samlat sin krigsmakt till strid emot Israel. Och den här gången hade man också med sig en oövervinnelig jätte, Goliat, som gjorde alla förfärad och skräckslagna. Ingen fanns som kunde möta den väldige, ingen kunde gå emot jätten och hoppas eller tro på seger – till dess herdegossen David trädde fram i den allsmåttige Gudens namn, tog upp striden, fällde fienden och segrade för och med Guds folk.

Två väldiga strider om människans själ/ Att helt i sin lydnad den taga./ Den ene vill hennes eviga väl,/ Han kommer med tuktan och aga./ Den andre vill se henne fången och snärd,/ Förvillar med smicker och lockar med flärd/ Och tänker blott på att bedraga. Sv.Ps. 536:1.

På ena sidan står en ond, mäktig andevärld, med mörkrets furste i spetsen. På andra sidan står en till synes helt underlägsen, ja, maktlös skara av Gud folk, Guds kyrka och församling här i världen. Paulus skriver: "Vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världsbärskares här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna." (Ef. 6:12). Det är inte mot svaga människor av kött och blod striden står. Nej, man strider mot de onda andarna, de fallna änglarna, med den fallne överängeln i spetsen. Han kallas Djävul och Satan, han som bedrog Eva med sin list och som bedrar hela världen (Upp. 12:9, 2 Kor. 11:3). Han kan förskapa sig till en ljusets ängel (2 Kor. 11:14), eller gå fram som ett rytande lejon, sökande efter någon att sluka (1 Petr. 5:8). Han är en lögnare, ja, han är lögnens fader. Sanning finns inte i honom, och han är en mördare från början (Joh. 8:44). Han har svurit oss döden och han tänker genomföra det. Och han har lyckats så i sitt hemska verk här på jorden, att Skriften säger, att hela världen är i den ondes våld, att han är denna världens furste och gud (Joh. 12:31, 1 Joh. 5:19). Millioner och åter millioner människor har fallit ner för honom och tjänar honom troget. Han är avgrundens Goliat med ondskans samlade filistéerhär på sin sida. Vem kan stå honom emot? Svaret på den frågan får vi i dagens evangelium.

Gud har sänt oss en Frälsare

sin egen Son, oss till hjälp och räddning – inte bara för några få eller vissa utvalda, utan till frälsning för varenda människa, till befrielse undan djävulens värde. Redan på syndafallets dag predikade Gud detta evangelium för de fallna människorna. De fick höra Guds löfte om kvinnans avkomma, som en gång skulle krossa ormens huvud. Och när tiden var fullbordad sände Gud sin Son hit till världen, till sina förlorade och förslavade människobarn. Om detta skriver Hebreerbrevets författare: "Eftersom nu barnen hade fått del av kött och blod, fick han på liknande sätt del av kött och blod, för att han genom sin död skulle göra den maktlös som hade döden i sitt våld, det vill säga djävulen, och befria alla dem som av fruktan för döden hade levt i slaveri hela sitt liv. Det är ju inte änglar utan Abrahams barn han tar sig an. Därför måste han i allt bli lik sina bröder för att bli en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud och sona folkets synder. Eftersom han själv har lidit och blivit frestad, kan han hjälpa dem som frestas." (Hebr. 2:14ff). Därför uppenbarades Guds Son, för att han skulle göra slut på djävulens gärningar. (1 Joh. 3:8).

Frestad i allt liksom vi, men utan synd

Fastlagssöndagens evangelium bär rubriken "Guds kärleks väg", och den vägen får vi nu följa under fastetiden. Ett exempel på vad denna väg innebar för vår Frälsare har vi läst om i dagens text. Guds kärleks väg, som för oss är frälsningens väg, betyder för vår Frälsare Jesus den bittraste och hårdaste kamp, de svåraste frestelser. Ja, vägen leder honom ända in i gudsövergivenhetens mörker och till förtappelsens pina – allt för att åt oss vinna frälsning och evig salighet.

Vår text talar om hur Jesus av Anden fördes ut i öknen för att frestas. Vad den förste Adam bröt när han frestades och föll skulle nu Jesus gottgöra. Den andre Adam skulle möta Ormen i ett envig, vars utgång skulle ha betydelse för hela människosläktet på samma sätt som frestelsestunden i lustgården.

Jesus blev frestad i allt liksom vi (Hebr. 4:15). Men hur var det möjligt att Jesus frestades, för det finns ju en avgörande skillnad mellan honom och oss? När vi frestas finner frestelsen alltid gensvar hos oss. Vi har en förrädare i vårt eget bröst som är på fiendens sida. Vi har en ond, trålbunden vilja, ett förvänt och mot Gud fientligt sinne, som alltid är berett att följa Frestaren.

Så var det inte med Jesus. Hos honom fanns inget som var i förbund med den utifrån kommande förförelsen. Men det betyder inte, att när Jesus frestades var det inte på riktigt utan endast på låtsas, att hans frestelser inte var verkliga frestelser. Guds ord säger att han har blivit frestad i allt, men utan synd. Och det var inget spel eller fusk när Frestaren gick till angrepp. Det var högsta allvar.

Den förste Adam frestades i en skön lustgård, där han hade allt gott han kunde tänka sig. Ändå föll han och Eva i frestelsestunden. När Jesus, den andre Adam, skulle gå igenom frestelseprovet, fördes han ut i öknen, där han först fick fasta i fyrtio dagar.

När Gud tillåter frestelser och prövningar att drabba oss, sätter han gränsen, som vi kan se av Job 1:12; 2:6 och 1 Kor. 10:13. Han tillåter inte frestelsen att gå för långt och han bereder en utväg ur frestelsen. Några sådana gränser sattes inte när Jesus frestades. Över honom släpptes all djävulens list och ondska lös i fyrtio dagar. Varje steg, varje tanke, varje handling var utsatt för djävulens illfundighet, falskhet och bedrägeri. Men Jesus segrade. Aldrig ett ögonblick fastnade han för de onda lockelserna och ingivelserna. Aldrig ett ögonblick övervägde han ens i tankarna att följa djävulens förslag. Han var frestad i allt, men utan synd! *"Ty vi har inte en överstepräst som ej kan ha medlidande med våra svagheter, utan en som blev frestad i allt liksom vi, men utan synd. Låt oss därför frimodigt gå fram till nådens tron för att få barmhärtighet och finna nåd till hjälp i rätt tid."* (Hebr. 4:15-16).

Här finns stor tröst och hjälp för den som frestas. Jesus har varit med om detta. Han vet precis hur det är, och han förstår hur svårt det är. Han är bekant med just det som är din speciella svårighet och plåga. Han har medlidande med dina svagheter och han både kan och vill med sin nåd och barmhärtighet läka syndasåren och hela sargade samveten.

Tre frestelser

Av alla de många frestelser som Jesus mötte är tre nämnda i vår text. Den första:

"När han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter, blev han till sist hungrig. Då kom frestaren fram och sade till honom: 'Om du är Guds Son, så befall att de här stenarna blir bröd.'"

I lustgården kom djävulens försåtliga fråga: *"Skulle Gud ha sagt...?"* – ett ifrågasättande av Guds ord. Om Jesus hade Gud själv sagt: *"Du är min Son, den Älskade. I dig har jag min glädje."* (Luk. 3:22). Men när Jesus nu är försvagad av hunger, passar djävulen på att ifrågasätta detta: *"Om du är Guds Son..."*, som han älskar, skulle då den himmelske Fadern brista i omsorg på sådant sätt. Det är väl ändå knappast rimligt att Guds Son skall gå hungrig. Du kan ju göra bröd av de här stenarna om du så vill.

Brödfrestelsen har rönt stor framgång inom kristenheten. Många har följt i djävulens fotspår och velat göra Jesus till en brödkonung, en som löser försörjningsproblemen, en välgörare som kan vinna förståelse och uppskattning bland människorna. Budskapet om synd och nåd är omtolkat och förvanskat till att handla om mänskliga relationer och inomvärldsliga förhållanden, och Jesus har man gjort till just den bröd-Messias djävulen försökte förföra honom till att bli.

Men Jesus stod fast. Med Guds ord avvisade han djävulens frestelse.

I den andra frestelsen vill djävulen ta Guds ord som stöd: *"Sedan tog djävulen honom till den heliga staden och ställde honom på tempelmurens utsprång och sade: 'Om du är Guds Son, så kasta dig ner! Det står ju skrivet: Han skall ge sina änglar befallning om dig, och de skall bära dig på händerna, så att du inte stöter din fot mot någon sten.'"* Nog vågar du väl lita på Guds ord där han lovar att bevara dig?

Om den första frestelsen ville så tvivel om Guds omsorg, så vill den andra frestelsen locka Jesus till förmåtenhet och falsk förtröstan. Men när djävulen citerar Guds ord skall man vara uppmärksam. Han är ingen bibeltrogen förkunnare, utan han har ont i sinnet och vränger Ordet så att det skall passa hans syften. *"Han skall ge sina änglar befallning om dig att bevara dig på alla dina vägar..."* står det i Psalt. 91. Men djävulen utelämnar "på alla dina vägar" när han vill förmå Jesus att kasta sig ut från tempelmuren. Att kasta sig själv ut i fara, att vara vårdslös med sitt eget eller andras liv, är inte Guds eller en kristens vägar – det är djävulens vägar.

I denna frestelse ligger en lockelse att genom uppseendeväckande händelser vinna människors beundran och dra dem till sig. På detta område ser vi återigen djävulens framgång inom kristenheten. Hur många är

det inte som med diverse gyckelspel och upptåg försöker få folk till kyrkan, medan predikan om Guds kärleks väg förkastas som omöjlig för den moderna människan. Men Jesus segrade i frestelsen! Med Guds ord avvisar han bedragaren.

När nu djävulen inte lyckas få Jesus att fresta Gud på detta sätt, utan förblir sin Faders trogne och lydige Son, försöker djävulen en annan väg i den tredje frestelsen: *"Därefter tog djävulen honom upp på ett mycket högt berg och visade honom alla riken i världen och deras härlighet. Och han sade: 'Allt detta vill jag ge dig, om du faller ner och tillber mig.'"*

I Ps. 24:1 står det att *"jorden och allt som uppfyller den tillhör Herren, världen och de som bor i den"*. Men det ligger en otäck sanning i djävulens ord. Hela världen är i den ondes våld. Den onda världen har överlämnat sig till den onde och ställt sig till hans förfogande. Och, det som är ännu värre – många av dem som skulle vara trons försvarare har gjort knäfall för denna världens furste och gud och blivit anpassningar. Man förnekar trossanningar och är följsamma tjänare åt mörkrets furste. I dialog med Guds fiende, frestaren, förför och vilseleder man människosjälur.

Men när Jesus erbjuds att bli en satans tjänare i stället för Guds Son, när han erbjuds världens härlighet i stället för korsets smålek, står han orubbligt fast i frestelsen och avvisar djävulen med ännu ett Guds ord: *"Då sade Jesus till honom: 'Gå bort, Satan! Ty det står skrivet: Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du tjäna.'"*

Och nu måste frestaren vika. Förgäves var hans anslag. Och så träder ljusets änglar, Guds tjänare, fram och tjänar Jesus.

I Jesu efterföljd

bör varje kristen vandra. Men – djävulen visade Demas denna världens härlighet, och han föll. (2 Tim. 4:10). Judas lät sig lockas i fördärvet av det usla penningbegäret, och han föll. (Joh. 12:6). Konung David, den högt benådade, såg en vacker kvinna och föll. (2 Sam. 11).

"Var nyktra och vaksamma. Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka." (1 Petr. 5:8). Vakta dig! *"Räds, att frestarn lägger snaran Där du minst förmodar faran!"* (LH 488). *"Stå emot djävulen, så skall han fly bort från er."* (Jak. 4:7).

När Goliat var slagen fanns ändå filisteerna kvar för att gång på gång hota och anfälla Guds folk. Så fortsätter också avgrundens andemakter att spela ut hela sitt register i anfall och frestelser mot Guds kyrka och församling. Aldrig tröttnar de i sina försök att förleda oss till synd och locka oss bort från den smala vägen.

Hur skall jag då kunna bestå i alla frestelser? Hur skall jag kunna bli kvar hos Jesus och inte lockas ut på avvägar, gå vilse och till sist gå förlorad? I Psalt. 119:9 ges svaret: *"Hur kan en ung man bevara sitt liv rent? När han håller sig till ditt ord."* Det var så Jesus segrade. Vapnet i frestelsestunden är Guds ord. Jesus öppnade ingen dialog med själafienden. Han hänvisade honom till Guds ord, och så var djävulen fälld och saken avgjord. Så får också du göra. Förbli i Ordet, i vaksamhet och bön, iklädd Guds vapenrustning, där trons sköld skall släcka alla den ondes glödande pilar. (Ef. 6:10-18). Och där du förlorat i striden och fallit för frestelsen – skynda till honom som vet och förstår, till Frälsaren, till Nådstolen.

Och Guds änglar, som är utsända till deras tjänst som skall ärva frälsning (Hebr. 1:14), skall följa också i frestelsestunden och till sist föra oss till den saliga ro och vila som Herren berett åt alla dem som älskar honom.

Herre, inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo! Ty riket är ditt, och makten och härligheten i evighet. Amen.